

Lähetettäjä: Henri

Aihe: Lapin Liiton hallituksen kokous 16.03.2020

Päivämäärä: 15. maaliskuuta 2020 klo 19.35

Vastaanottaja:

Hyvät hallituksen jäsenet,

tämä sähköposti koskee Vesa-Pekka Tervon oikaisuvaatimusta Lapin pelastusjohtajan valinnassa eli huomisen (16.3.2020) kokouksen asiakohtaa 27. Asiakohdassa maakuntajohtaja Mika Riipi esittää, että oikaisuvaatimus hylätään. Tulen esittämään kokouksessa, toisin kuin Riipi, että oikaisuvaatimus hyväksytään. Perustelen asiaa oheessa.

Suurin ongelma on, että haastatteluista ei laadittu minkäänlaista muistiota päätöksenteon tueksi Lapin liiton hallitukselle tai Pelastuslautakunnalle. Yhdyn oikaisuvaatimukseen siinä näkemyksessä, ettei päätäjillä ollut objektiivisesti perusteltuna tosiasiallista mahdollisuutta saada kunnollista käsitystä siitä, kenellä oli hakijoista oli paras taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Jo haastatteluissa kysyin, että kuka laatii muistion haastatteluista, johon MKJ Riipi ilmoitti, että hän laatii ja että hän tuo muistion myös hallituksen kokoukseen. Valitettavasti muistiota ei koskaan tuotu kokoukseen, jossa pelastusjohtajan valinnasta päätettiin. Kokouksessa esitetty suullinen perustelu ei ole sellainen toimintatapa (saati asiakirja), jossa tosiasiallisesti hakijoiden taitoa, kykyä ja koeteltua kansalaiskuntoa voisi luottamuselimen jäsen vertailla. Tämän toin teille esille myös kokouksessa tammikuussa.

Vaikka luottamuselimellä on laaja harkintavalta valita kenet tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttäneistä henkilöistä, tulisi yleisesti ottaen luottamuselimellä olla käytössään haastattelumuiotio, jossa vertaillaan hakijoiden ansioita. Vertailu tulisi tehdä yleisten nimitysperusteiden, kelpoisuusvaatimusten ja virkaan kuuluvien tehtävien asettamien muiden vaatimusten perusteella tarkastelemalla hakijoiden koulutusta, työ- ja muuta kokemusta sekä muita ansioita, jotta valinnan tekevällä elimellä olisi tosiasiallinen ja objektiivinen kuva siitä, kuka voisi olla paras PeL 125.2 mukaisesti. Nimitysasioissa laadittavalla muistiolla on tärkeä merkitys Lapin liiton hallituksen jäsenille (ja pelastuslautakunnan jäsenille), joiden tulisi saada hakemusasiakirjoista ilmenevistä seikoista tasapuolinen tieto.

Koska haastattelu oli osa hakuprosessia ja sitä käytettiin nimittämiseen johtaneen päätöksen teon pohjana, olisi Lapin liiton hallituksen (kuten myös pelastuslautakunnan jäsenillä) olla käytössään muistio haastatteluista, joissa hakijoiden ominaisuuksia vertaillaan. Oikeuskäytännön (KHO 30.4.2007 T 1151) mukaan, kun viranhakijoiden kyvyn selvittäminen oli perustunut muun muassa haastatteluun, oli tapahtunut menettelyvirhe, kun haastattelujen perusteella tehdyt arvioinnit ja johtopäätökset eivät olleet virkavaalin toimittaneen kaupunginvaltuuston käytettävissä. Näin ollen on mielestäni erittäin todennäköistä, että pelastusjohtajan valintaan johtaneessa päätöksessä voi olla menettelyvirhe tältä osin.

Yhdyn oikaisuvaatimuksen vaatimukseen siitä, että päätös kumotaan ja palautetaan haku- ja valintamenettelyn osalta alkuun siten, että valintaan osallistuu myös ulkopuolinen, Lapin liitosta riippumaton sekä poliittisesti sitoutumaton asiantuntijaryhmä, johon on varattu riittävä pelastustoimen asiaosaaminen. Päätös tapahtuu tietenkin hallintosäännön mukaan kuten tähän asti, mutta paremman tiedon valossa.

Lisäksi, kuten jo kokouksessa toin hallituksen jäsenille ilmi, pidän moitittavana rekrytointiprosessia, jossa:

- hakemuksia ei ole toimitettu hyvissä ajoin ja pyytämättä pelastuslautakunnan ja/tai hallituksen jäsenille;
- haastattelu on suoritettu ilman, että on ollut mahdollisuutta tutustua hakijoiden hakemuksiin ja muodostaa käsitystä hakijoista ennen haastattelua;
- haastatteluista ei laadittu minkäänlaista vertailevaa muistiota päätöksenteon tueksi.

Lopuksi huomioikaa, tulevaisuutta silmällä pitäen, että suurin merkitys on sillä, miten hallinto-oikeus asiaa tulkitsee, jos asia menee sinne asti. Koska haastatteluista ei ole laadittu mitään vertailevaa muistiota luottamuselimen käyttöön, mutta sitä on käytetty päätöksenteon perusteena, voi olla mahdollisuus, että hallinto-oikeus tulkitsee asian niin – kuin oikaisuvaatimuksen tekijä kokee – ettei hallituksella ole ollut riittävästi tietoa käytettävissään (KHO 30.4.2007 / T 1151).

Ystävällisesti,
Henri Ramberg
P. 0440 7654 82

